

Rechtshulp en uitlevering

Pilootdepartement: Federale Overheidsdienst Justitie

Werkdocument 08 - 09

Opmerking vooraf

Dit document vormt een geheel met de volgende werkdocumenten:

- nr. 44 A: Internationale *ad hoc* straftribunalen (Federale Overheidsdienst Justitie)
- nr. 44 B: Internationaal Strafhof (Federale Overheidsdienst Justitie)

I. TOE TE PASSEN BEPALINGEN

A. Rechtsgrond

1. Internationaal recht

- a) Conventie voor de verbetering van het lot der gewonden en zieken, zich bevindende bij de strijdkrachten te velde, artikel 49;
- b) Conventie voor de verbetering van het lot der gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee, artikel 50;
- c) Conventie betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, artikel 129;
- d) Conventie betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd, artikel 146;
- e) Aanvullend Protocol I, artikel 88.

Verplichting om de personen die verdacht worden van het begaan van een ernstig inbreuk op te zoeken en voor het gerecht te brengen of uit te leveren aan een Staat die belang heeft in hun vervolging voor zover deze Staat voldoende bezwaren ten aanzien van de verdachte personen in aanmerking heeft genomen.

2. Nationaal recht

- a) Aanvullend Protocol I: wet van 16 april 1986;
- b) Conventies van Genève: wet van 3 september 1952;

- c) Wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht.

B. Analyse van de te nemen maatregelen

Er moeten geen andere maatregelen worden genomen.

II. BETROKKEN DEPARTEMENTEN

Federale Overheidsdienst Justitie.

III. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Geen andere dan die die gepaard gaat met de normale werking van de wetgevende macht.

IV. STAND VAN ZAKEN

De ICHR speelt geen enkele rol meer aangezien de bepalingen inzake de vestiging van de rechtsmacht van de Belgische gerechten in geval van ernstige schending van het internationaal humanitair recht zijn uitgewerkt. De wet van 5 augustus 2003 betreffende ernstige schendingen van het internationaal humanitair recht bevat geen specifieke bepalingen inzake wederzijdse rechtshulp en uitlevering, zodat de bepalingen van het gemeen recht van toepassing zijn.

V. VOORSTELLEN VAN BESLISSING

Daar alle ter zake dienende voorstellen op het gepaste ogenblik aan de Minister werden medegedeeld, is de Commissie van oordeel dat haar taak in verband met de uitvoeringsmaatregel van artikel 88 van het Aanvullend Protocol I is beëindigd.

VI. LAATSTE BIJWERKING

Mei 2004

VII. DATUM VAN GOEDKEURING DOOR DE ICHR

8 juni 2004

VIII. BIJLAGEN

Retroacta

Op 19 december 1988 heeft de Voorzitter van de ICHR een brief naar de Minister van Justitie verzonden met betrekking tot de respectieve bevoegdheden van de Commissie en het Ministerie van Justitie, wat het nader uitwerken van het wetsontwerp betreft.

Op 20 januari 1989 bevestigt de Minister van Justitie aan de Voorzitter van de ICHR dat hij zijn diensten uitgenodigd heeft om het wetsontwerp 577 (Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1962-63) bij te werken.

De heer NOUWYNCK, Adviseur op het Kabinet van de Minister van Justitie nodigt op 23 februari 1989 de Voorzitter van de werkgroep van het Seminarie voor militair recht en oorlogsrecht, auteur van een voorontwerp van wet hierover, uit om samen met de Administratie van het Ministerie de opmerkingen afkomstig van verscheidene geraadpleegde autoriteiten in verband met dit voorontwerp te bestuderen. Een gesprek tussen de Eerste Advocaat-generaal ANDRIES en de heer LATHOUWERS, Bestuurssecretaris van de Dienst Rechten van de Mens, heeft plaats op 8 maart 1989. Op dat ogenblik bevatte het ontwerp van het Seminarie bepalingen betreffende de uitlevering (artt. 13-16).

Op 8 mei 1989 maakt de Minister van Justitie, tijdens een toespraak voor het Forum van humanitair recht van het Belgische Rode Kruis, bekend dat hij van plan is om binnen korte tijd het wetsontwerp met betrekking tot de beteugeling van ernstige inbreuken op het humanitair recht, in te dienen.

Op 30 mei 1989 gaan de heer NOUWYNCK, de heer FLORE, Bestuurssecretaris van de Sectie Strafrecht van het Bestuur van Burgerlijke en Criminele Zaken en Eerste Advocaat-generaal ANDRIES over tot het definitief uitwerken van de tekst die aan de Minister van Justitie zal worden voorgelegd. Op dat ogenblik deelt de heer NOUWYNCK de beslissing mede die door het Kabinet werd genomen en die ertoe strekt geen innovatie door te voeren inzake uitlevering wegens oorlogsmisdaden en op dat vlak te verwijzen naar het gemeen recht.

Op 30 juni 1989 wordt het voorontwerp van wet op de Ministerraad voorgesteld door de Minister van Justitie, Melchior WATHELET.

De Ministerraad heeft zijn goedkeuring gegeven aan dit voorontwerp van wet, dat op 6 juli 1989 naar de Raad van State voor advies wordt verzonden. De wet van 16 juni 1993 (Belgisch Staatsblad van 5 augustus) die hieruit is voortgesproten bevat uiteindelijk geen specifieke bepalingen inzake rechtshulp en uitlevering. Zie voor wat betreft de betrekkelijk weinig belangrijke weerslag van deze beslissing, A. ANDRIES e.a., «Commentaire de la loi du 16 juin 1993», R.D.P., novembre 1994, nr. 3.81, pp. 1175 en 1178.